

kých Budějovicích ze dne 3. dubna 1931, jímž byl stěžovatel uznán vinným přečinem podle § 58 I čís. 7 zákona ze dne 29. února 1920, čís. 123 sb. z. a n.

D ů v o d y:

Zmateční stížnost vytýká rozsudku vadnost podle § 281 čís. 9 písm. a) a b) tr. ř., avšak neprávem. Snaží se odchýlně od doslovu zákona dáti zákazu § 32 zák. ze dne 29. února 1920, čís. 123 Sb. z. a n. (§ 2 zák. čís. 124/1920 Sb. z. a n.) právní výklad rozsudku odporující, že je zakázáno čepovati lihoviny v den voleb jen do doby jejich skončení. Tu stačí poukázati na doslov předpisu zákona, který užívá slova »v den před volbou a v den volby«, jasně vyjadřuje, že doba skončení volby není rozhodná pro pominutí platnosti zákazu, nýbrž že zákaz trvá po celý den volební. Při tom jest nerozhodné, jakým způsobem uplatňovaly správní úřady přesné dodržování zákona; jeho platnost jest pro každého stejně závazná bez ohledu na to, zda byl snad v tom kterém případě nesprávným jeho pochopením beztrestně přestupován. Na věci nemění nic ani to, zda čepoval obžalovaný pivo hasičům zdarma nebo za peníze a z jakého důvodu; zákaz se týká nejen prodávání nápojů obsahujících alkohol, nýbrž vůbec jakéhokoliv jejich čepování a podávání, tudíž i poskytování piva zadarmo. Námitka zmateční stížnosti, že obžalovaný nevěděl a nemohl vědět, že se dopouští porušení onoho zákona čepováním piva po 10. hod. večerní, any volby v obci byly skončeny již dopoledne — což ovšem rozsudek skutkově nezjišťuje — nemá povahu skutkového omylu ve smyslu § 2 písm. e) tr. zák.; jest to námitka omylu právního o obsahu a platnosti zákona, která však podle §§ 3 a 233 tr. zák. nezbavuje obžalovaného trestní zodpovědnosti za přestoupení zákazu, nehledíc k tomu, že hostinský jest povinen znáti zvláštní nařízení, která mají vztah k jeho živnosti. Takovým omylem se však obžalovaný ani v řízení před nalézacím soudem neomlouval, a rozsudek ve směru tomto neobsahuje výrok, proti němuž by stížnost mohla takovou výtku uplatňovati.

Čís. 4148.

Vrchností ve smyslu § 187 tr. zák. jest i okresní úřad (jeho přednost).

Pro otázku účinné lítosti nemá významu, zda vrchnost, která zvěděla o pachatelově provinění, chce nebo se zdráhá splniti stíhací povinnost.

(Rozh. ze dne 23. dubna 1931, Zm I 620/30.)

N e j v y š š í s o u d jako soud zrušovací vyhověl po ústním líčení zmateční stížnosti státního zastupitelství do rozsudku krajského soudu v Litoměřicích ze dne 30. dubna 1930, jímž byl obžalovaný podle § 259

čís. 3 tr. ř. zproštěn z obžaloby pro zločin zpronevěry podle § 181 tr. zák., zrušil napadený rozsudek a věc vrátil nalézacímu soudu, by ji v rozsahu zrušení znova projednal a rozhodl.

D ů v o d y:

Zmateční stížnost státního zastupitelství napadá rozsudek nalézacího soudu, důvody zmatečnosti podle čis. 5 a 9 b) § 281 tr. ř. Zmateční stížnosti jest přisvědčiti v tom, že rozsudek jest stížen zmatkem podle čis. 9 b) § 281 tr. ř., an byl výrokem nalézacího soudu, že se zpronevěra obžalovanému za vinu kladená stala beztrestnou pro účinnou lítost, porušen zákon v § 187 tr. zák. Jak správně poukazuje zmateční stížnost proti opačnému názoru rozsudku, jest okresní úřad vrchností ve smyslu § 187 tr. zák., jak bylo již vysloveno v rozhodnutí sb. čis. 2024. Předpis § 24 tr. ř. ukládá bezpečnostním úřadům za povinnost vyzvídati veškeré zločiny a přečiny, pokud se nevyšetřují jen k žádosti účastníka; zákon ze dne 14. dubna 1920, čis. 299 Sb. z. a n. činí četnictvo orgánem politické správy státní (§ 2) a politický úřad prvé stolice představeným úřadem pro četnictvo konající službu v jeho obvodu (§ 7). Zvěděl-li tudíž okresní úřad jako takový o pachatelově provinění před náhradou škody — a tu podle stále judikatury stačí již seznání pouhých pŕtahů, odůvodňujících podezření, že byl konkrétní trestný čin spáchán (srov. rozh. nejv. s. sb. čis. 3927/30) — nezabývá pachatele zpronevěry (krádeže) trestní zodpovědnosti účinná lítost, jež by snad mohla býti dovozována z jiných skutečností případu. Okresnímu úřadu třeba klásti ve směru tom na roveň okresního hejtmána, jenž jest představitelem této vrchnosti podle § 187 tr. zák. Rozsudek zjistil, že, když bylo v říjnu 1929 shledáno manko obecních peněz, dostavil se na žádost obecního zastupitelstva účetní adjunkt N. od okresního úřadu, a že N. při kontrole obecní pokladny zjistil dne 6. listopadu 1929 schodek 25.180 Kč, kterýžto peníz nemohl obžalovaný prokázati. Jest z toho usuzovati, že se již před 6. listopadem 1929 dozvěděl okresní úřad o pŕtazích zločinu, když vyslal svého úředníka ke kontrole obecní pokladny. Rozsudek však dále zjišťuje, že svědku H-ovi bylo uloženo usnesením obecního zastupitelstva ze dne 15. listopadu 1929, by výsledek této kontroly oznámil okresnímu úřadu, a že tam přednosta okresního úřadu zrazoval opětovně od podání trestního oznámení na obžalovaného, a radil k tomu, by se obec s obžalovaným vyrovnala. Podle těchto skutkových zjištění zvěděl tudíž přednosta okresního úřadu o provinění pachatelově již před 26. listopadem 1929, tedy dříve, než se stalo narovnání mezi obcí a obžalovaným. Pro otázku účinné lítosti nemá však vůbec význam, zda vrchnost, která zvěděla o provinění pachatelově, chce nebo se zdráhá splniti stíhací povinnost. I když proto okresní hejtmán v souzeném případě opomenul služební úkon, uložený mu striktním předpisem § 84 tr. ř., ač tu byly jeho zákonné předpoklady, a považoval za vhodnější smírným jednáním zajistiti obci náhradu zpronevěřených peněz, nemůže dodatečné narovnání přivoditi beztrestnost zpronevěry z důvodů účinné lítost podle §§ 187, 188 b) tr. zák.; objektivní podmínka beztrestnosti, že vrchnost o provinění pachatelově nezvěděla před náhradou škody (před narovnáním), není tu objektivně splněna.